

Inspirationsguide: Sprogstimulering med Sprogheksen

Introduktion

Som forfatter til en lang række børnebøger har jeg de sidste år optrådt med oplæsning og fortælling i fx børnehaver, skoler og biblioteker. Det foregår altid på en inddragende måde, hvor børnene tager aktivt del i historien med fagter, sange og lege.

Fra min side har formålet med at fortælle historier først og fremmest været at fortælle historier: Det har værdi i sig selv og skal gerne være en oplevelse og en glæde. Samtidig har historiefortælling en sprogstimulerende effekt, der bliver endnu større, når børnene ikke nøjes med at lytte, men også inviteres til selv at bruge sproget aktivt ved fx at tale om historien, synge historien, gentage replikker eller dramatisere dele af historien.

I denne inspirationsguide giver jeg på baggrund af mine egne erfaringer 8 tips til sprogstimulering med udgangspunkt i Sprogheksen.

Guide:

1. Læs og snak

Læs Sprogheksen højt og snak om bogen. Hvad skete der? Hvornår var historien sjov? Hvornår var den spændende? Hvad synes I om historien?

Yngre børn kan hjælpes på vej med mere lukkede spørgsmål som: Hvad hed pigen i historien? Da farfar vågnede, var der sket noget mærkeligt. Hvad var der sket? Hvem havde forhekset farfar?

2. Hvad prøvede Farfar mon at sige?

Læs nogle af farfars sætninger og gæt, hvad han prøvede at sige. Fx: "Nu er det så børn." "Af med dagen og i gang med dynen." "I skal ud af sengen og trække gardinet fra." "I går var alt galt, men nu er der noget normalt." "Det er en værre gang mund, der kommer ud af min sludder."

3. Rundt byt ordene på

Sig på skift en sætning, hvor der er byttet rundt på ordene – og gæt, hvad det rigtige er.

4. Hatteleg

'Rundt byt ordene på' kan også leges med udklædning. Den voksne finder forskellige hatte og lignende frem. Jo sjovere og mere specielle jo bedre, men du kan også bare bruge, hvad du har derhjemme: Fx en kasket, en cykelhjelm og en sommerhat. Når du tager hatten på, bliver du til en person, der er blevet forhekset af en sprogheks – og så skal børnene gætte, hvad personen siger. Fx kan du tage en cykelhjelm på og sige "Jeg køber lige hen til bageren og cykler brød." (Se flere eksempler på side 3).

5. Sprogheksen kommer

Den voksne klæder sig ud som en sprogheks

med en heksehat eller et tørklæde. Når sprogheksen peger på et barn og siger: "Trylle-rylle-ri – hvad har du at sig'", svarer barnet ved at sige en sætning, hvor der blevet byttet rundt på ordene. Man kan evt. aftale, at man kun kan blive forhekset, når man har hånden i vejret.

6. Syng om Sprogheksen

Her er historien om Sprogheksen som en sang. Melodi: Skorstensfejeren gik en tur.

*Sprogheksen forheksed' farfar
Så han ord'ne rundt på bytted'
Af med dag'n i gang med dynen
Anna ville redde farfar
Tryllepulver sku' hun stjæle
Farfar snuste pulveret ind
Og så ku' han tale fint
Alle råbte hey-hurra*

7. Find på andre fantasidyr

Snak med børnene om, at sproghekse faktisk ikke findes – det er noget, bogens forfatter har fundet på. Lad børnene finde på deres egne fantasidyr, som de kan tegne og fortælle om.

8. Læs mere om Anton, Anna og farfar

Gå på biblioteket og lån bøgerne 'Bogstavtyven' og 'Ordtrolden'. De handler også om Anna, Anton og farfar, men her er andre væsner på spil.

Rigtig god fornøjelse!

Maria
Rørø**bæk**

Mariar.dk / mail@mariar.dk / Tlf. 26 22 98 46

Eksempler på Sprogheksens værk

En nisse

”Jer med hej!

Jeg er en nissehue med en stor nisse.

Jeg elsker at spise kanel med risengrød.”

En sømand

”Bramsejl mine splitte!

Skibe som mig elsker sømænd.

Men jeg blæser søsyg, når det bliver.”

En pige

”Th, mit hår roste frisøren.

Tror drengene ikke, at I bliver vilde med mig?

Verden er den smukkeste lyserød i farven.”

En viking

”Hilset vær!

Jeg sejler med mit sværd og kæmper med mit skib.

Viking en er jeg ægte.”